

УДК 658.11:657.05]:336.221

Лищенко О.Г.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Для успішної боротьби в конкурентному середовищі підприємство має оптимізувати всі наявні ресурси, в тому числі і податкові платежі. Для вирішення даної задачі підприємство на основі обліково-інформаційної системи розробляє податкову стратегію відповідно до конкретних цілей суб'єкта господарювання.

Обліково-інформаційне забезпечення – це базовий елемент на всіх етапах процесу прийняття управлінських рішень, що виражається в ідентифікації та наданні різноманітних кількісних та якісних показників інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище функціонування підприємства відповідно до потреб суб'єкта управління.

Основою системи забезпечення обліково-інформаційного забезпечення є облікова інформація.

За допомогою налагодженої системи обліково-інформаційного забезпечення підприємство може ефективніше управляти витратами, особливо в частині оподаткування. Найбільш ефективним заходом управління податковими платежами на підприємстві є податкова стратегія.

Основною задачею введення податкової стратегії на підприємстві є податкова оптимізація. Оптимізація оподаткування – це організаційні заходи в рамках чинного законодавства, пов'язані з вибором часу, місця та видів діяльності, створенням і супроводом найбільш ефективних схем та договірних взаємин, з метою збільшення грошових потоків компанії за рахунок мінімізації податкових платежів.

Оптимізація оподаткування передбачає: мінімізацію податкових виплат (у довгостроковому і короткостроковому періоді при будь-якому обсязі діяльності) та недопущення штрафних санкцій з боку контролюючих органів. Це досягається правильністю нарахування і своєчасністю сплати податків, що нерозривно пов'язано з податковим плануванням.

Процес формування податкової стратегії здійснюється у декілька етапів:

- визначення мети та головних цілей підприємства;
- дослідження чинників зовнішнього податкового середовища та податкової політики держави;
- розробка податкової політики за окремими аспектами діяльності з планування податкових відрахувань;
- розробка системи організаційно-економічних та економіко-правових заходів з реалізації податкової політики;
- оцінка ефективності розробленої податкової стратегії.

Першим кроком при складанні податкової політики суб'єкта малого бізнесу є обґрунтований вибір системи оподаткування. Згідно Податкового кодексу України підприємства можуть обирати:

- загальну систему оподаткування, що зобов'язує нарахування і сплати всіх податків, в тому числі податок на прибуток, згідно до чинного законодавства;
- спрощену систему оподаткування, обліку і звітності, що замінює нарахування і сплату деяких податків на єдиний податок з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності, згідно до чинного законодавства. Критерієм для визначення платника єдиного податку юридичної особи є дохід не більше 7 000 000 гривень за календарний рік.

Для визначення оптимальної системи оподаткування на підприємстві необхідно здійснити бюджетування витрат щонайменше на перший квартал.

Далі проводиться аналіз переваг та недоліків спрощеної системи оподаткування в порівнянні з загальною системою оподаткування з метою

з'ясування того, які саме переваги та недоліки є найбільш суттєвими, враховуючи специфіку діяльності конкретного суб'єкту оподаткування.

В обліковій політиці для цілей оподаткування необхідно передбачити методологію ведення податкового обліку, що включає розроблені форми реєстрів для обліку податків, зборів та платежів, а також порядок відображення в них аналітичних даних по рахунках та даних первинних документів.

Найефективнішими формами реалізації податкової політики на підприємстві є розрахунок поточних податкових платежів, бюджетування податкових платежів, податкове планування.

На завершальному етапі підприємство проводить аналіз ефективності введення податкової політики. Для цього порівнюють рівень податкового навантаження (податкового тиску, податкового тягаря) звітного та податкового періодів.

Отже, на загальнодержавному рівні необхідно розробити узагальнений стандарт ведення обліку для суб'єктів малого господарювання на прикладі Міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств. Якісна обліково-інформаційна система забезпечує реальне скорочення витрат на підприємстві шляхом оптимізації податків. Найбільш ефективними критеріями податкової оптимізації є: мінімум податкових платежів суб'єкта господарювання протягом податкового періоду, мінімум податкового навантаження, забезпечення рівномірності формування податкових зобов'язань відповідно наявних ресурсів.